



## Møteinnkalling

---

**Utvalg:** KOMMUNESTYRET  
**Møtested:** Rømskog kommunehus  
**Møtedato:** 15.08.2016  
**Tidspunkt:** 18:00

---

Forfall meldes på tlf 69 859177 eller e-post [postmottak@romskog.kommune.no](mailto:postmottak@romskog.kommune.no) til sentraladministrasjonen, som sørger for innkalling av varamenn.

Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

**Saksnr.**     **Arkivsaksnr.**  
                 **Innhold**

---

PS 44/16     16/312  
                 **EIENDOMSSKATTENEMDER**

PS 45/16     16/236  
                 **KOMMUNEREFORMEN - EGEN KOMMUNE ELLER  
                 SAMMENSLÅING**

PS 46/16     16/36  
                 **BOSETTING AV FLYKTNINGER**

**EIENDOMSSKATTENEMDER**

---

<b>Saksnr.:</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
44/16	Kommunestyret	15.08.2016

---

**RÅDMANNENS INNSTILLING:**

- Som sakkyndig nemnd oppnevnes: Medlemmer:  
1.Leder.....2.Nestleder.....3.....  
Personlige varamedlemmer: 1.....  
2.....3.....
- Som klagenemnd oppnevnes: Medlemmer:  
1.Leder.....2.Nestleder.....3.....  
Personlige varamedlemmer: 1..... 2.....  
3.....
- Det delegeres til sakkyndig nemd og klagenemnd å fastsette retningslinjer for takseringen.

**SAKENS FAKTA:**Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i sak 33/16 20.6.16 å innføre eiendomsskatt fra 2017. Det ble i samme sak delegert til formannskapet å oppnevne sakkyndig nemd og klagenemnd. Det er i følge lovverket ikke anledning til å delegerer slik myndighet til formannskapet, fordi formannskapet har klagerett og kan kreve overtakst jfr Eignedomsskattelova § 8 A-3 pkt 3 og 4.

Til hver nemd skal det velges leder, nestleder og ett medlem. Det skal velges personlige varamedlemmer for alle tre. Medlem av formannskapet kan ikke velges. For øvrig vises til K-sak 33/16.

Eiendommer uten formuesgrunnlag fra Skatteetaten må takseres, og det må utarbeides retningslinjer for dette.

Relevante bestemmelser:

Lov om eignedomsskatt

**VURDERING:**

Til sakkyndig nemd bør det velges personer med spesiell takseringsfaglig kompetanse, og god lokalkunnskap om Rømskog kommune. Rådmannen anbefaler at valgperioden følger kommunevalgperioden.

**KONKLUSJON:**

Kommunestyret oppnevner medlemmer til sakkyndig nemd og klagenemnd for eiendomsskatt som gis fullmakt til å utarbeide retningslinjer for taksering.

**UTSKRIFT SENDES:**

De valgte

Revisjon



## **KOMMUNEREFORMEN - EGEN KOMMUNE ELLER SAMMENSLÅING**

---

<b>Saksnr.:</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
46/16	Formannskapet	06.06.2016
40/16	Kommunestyret	20.06.2016
45/16	Kommunestyret	15.08.2016

---

**RÅDMANNENS INNSTILLING:**  
(saken legges frem uten innstilling)

### **FORMANNSKAPETS INNSTILLING 06.06.2016:**

1. Rømskog kommune stiller seg bak intensjonsavtalen om kommunesammenslåing mellom Rømskog kommune og Aurskog-Høland kommune. Det sendes inn søknad om slik kommunesammenslåing innen fristen 1.7.16.
2. Rådmannen gis mandat til å arbeide videre med kommunesammenslåingen i tråd med intensjonsavtalen med intensjon om sammenslåing ved konstituering av nytt kommunestyre i 2019.

### **SAKENS FAKTA:**

#### Aktuell problemstilling:

Kommunestyret bes om å ta stilling til om Rømskog kommune skal bestå som egen kommune eller slå seg sammen med Aurskog-Høland kommune i tråd med den intensjonsavtalen som er fremforhandlet. Begge kommunene skal ta stilling til saken 20.6.16. Det er ikke mulig å gjøre endringer i intensjonsavtalen.

Om begge kommuner fatter positive vedtak, sendes det søknad om sammenslåing til Kommunal- og Moderniseringsdepartementet innen fristen 1.7.16. Dersom en av kommunene ikke vedtar sammenslåing, er arbeidet avsluttet. Stortinget kan imidlertid gjøre vedtak om at kommunene skal sammenslås på bakgrunn av fylkesmennenes helhetlige vurdering av kommunestrukturen i regionen.

Uavhengig av hva kommunestyret vedtar skal vedtaket begrunnes overfor Fylkesmannen. Begrunnelsen skal svare på hvordan kommunen oppfyller reformens hovedmål og synliggjøre utfordringer og muligheter i dag og i et 20-30 års perspektiv.

#### Bakgrunn:

Stortinget behandlet kommuneproposisjonen 2015 i juni 2014, og det ble flertall for å gjennomføre en kommunereform.

Kommunereformen skal legge til rette for at kommuner slår seg sammen. Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, samt gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn. Som et generelt prinsipp skal reformen legge et grunnlag for at alle kommuner kan løse sine lovpålagte oppgaver selv. Kommunestrukturen skal legge til rette for en enhetlig og oversiktlig forvaltning.

Reformens mål er:

1. Gode og likeverdig tjenester til innbyggerne
2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
4. Styrket lokaldemokrati

Kommunenes oppdrag har vært å utrede sin status og fremtid ifht disse målene.

Det ble i proposisjonen lagt opp til at de regionale prosessene skulle starte høsten 2014 og avsluttes ved utgangen av 2016. Regjeringen la fram en melding til Stortinget våren 2015 med forslag til nye oppgaver til større kommuner.

Ekspertutvalget ga følgende anbefalinger for en god kommunestruktur:

1. Kommunene bør ha minst 15 000–20 000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning
2. Kommunestrukturen bør i større grad nærme seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder
3. Staten bør redusere detaljstyringen, og ordninger for politisk deltakelse bør videreutvikles for å sikre gode og slagkraftige demokratiske arenaer

En styrking av fagmiljøene som kan gi bedre oppgaveløsning, var også bakgrunnen for at utvalget anbefalte en minstepørrelse på kommunene på 15 000–20 000 innbyggere.

Regjeringen mener det ikke er naturlig å stille et absolutt krav til innbyggertall. Samtidig var ekspertutvalget tydelig på hvilke forutsetninger kommuner bør ha for å sikre gode tjenester innen for eksempel barnevern, PPT og legevakt. Disse forutsetningene vil også styrke kommunenes mulighet til å ivareta samfunnsutviklerrollen og myndighetsrollen.

Utvalget så at avstander kan være til hinder for kommunesammenslåing opp til den størrelsesorden utvalget anbefaler, først og fremst i Finnmark. Utvalget mente imidlertid at utfordringen ikke gjelder tjenestene, som uansett må leveres der innbyggerne har behov for dem. Utfordringen gjelder demokratisk representasjon, og der lange reiseavstander kan hindre flere grupper å delta i politisk arbeid. For å sikre kvaliteten i tjenestetilbudet, foreslo ekspertutvalget pålagt interkommunalt samarbeid som en løsning i de tilfeller hvor avstandsulempene er så store at kommunene ikke finner det tilrådelig med kommunesammenslåing.

Kongen i statsråd har myndighet til å vedta sammenslåinger der kommunene er enige. Først og fremst må vedtakene være likelydende i de aktuelle kommunene. Sammenslåinger som er mer omfattende må avgjøres av Stortinget.

I reformen legges det opp til at kommunene fatter vedtak innen sommeren 2016. De kommunale vedtakene skal meldes inn til departementet via Fylkesmannen, som bistår med å

oppsummere tilbakemeldingene fra hvert enkelt fylke. Fylkesmannen skal gjøre en vurdering på selvstendig grunnlag av de samlede tilbakemeldingene før 1.10.16.

Regjeringen planlegger å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. I utarbeidelsen av beslutningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene.

Departementet legger til grunn at sammenslåingene som et utgangspunkt vil iverksettes senest fra 1. januar 2020. Det vil ofte være ønskelig å gjennomføre valg forut for en sammenslåing, slik at kommunestyrevalget høsten 2019 blir valg til de nye kommunestyrene. Ved de siste sammenslåingene har departementet anbefalt minimum 1,5 år fra vedtak til sammenslåing. Dette er beregnet til arbeidet som må gjøres etter at det er gjennomført felles kommunestyremøte, jf. inndelingslova § 25, og kommunene har blitt enige om sentrale spørsmål som kommunenavn og størrelsen på kommunestyret.

#### Økonomiske virkemidler i reformperioden

For å legge til rette for overgangen til en ny kommune for kommuner som slår seg sammen, er det benyttet positive økonomiske virkemidler som kan stimulere til kommunesammenslutning i reformperioden.

De økonomiske virkemidlene gjøres gjeldende for kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet nasjonale vedtak innen 1.1.2018.

#### Engangskostnader:

Kommuner som slår seg sammen får dekket engangskostnader etter en standardisert modell. Basert på utbetalingene i de siste sammenslåingsprosessene er 20 mill. kroner satt som et grunnbeløp per sammenslåing, og differensieres etter antall kommuner og antall innbyggere i sammenslåingen. Beløpet utbetales når nasjonale vedtak om sammenslåing er gjort. En sammenslåing med Aurskog-Høland kommune vil gi den nye kommunen kr 40 mill i engangstilskudd fra staten. Hvis Rømskog forblir egen kommune etter Stortingets vedtak om ny kommunestruktur, vil kommunen måtte gå over til det nye inntektssystemet fra 1.1.17.

Dagens ordning med **Feil! Hyperkoblingsreferansen er ugyldig.** videreføres. Med dagens inndelingstilskudd får den nye sammenslåtte kommunen beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte i juni 2014 ut et oppdragsbrev til Fylkesmannsembetene hvor Fylkesmannen ble gitt en sentral rolle i gjennomføringen av reformen. Fylkesmannen fikk i oppgave å samarbeide med KS i arbeidet. Fylkesmannen i Østfold har vært i mange møter med Rømskog kommune i løpet av reformperioden for å informere og ha dialog om prosessen.

Kommunestyret fattet følgende vedtak i saken 18.9.14:

1. Kommunestyret ønsker en utredning om:

1. Rømskog som fortsatt egen kommune med nødvendig interkommunalt samarbeid
2. Kommunesammenslåing med grensekommune/Indre Østfold
3. Kommunesammenslåing med Aurskog-Høland/Nedre Romerike
4. Evt andre løsninger
5. Det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av Formannskapet og 1 representant fra hvert av de partier som ikke er representert i Formannskapet, men som er representert i Kommunestyret. Arbeidsgruppa drøfter og utformer arbeidsform og tidsplan som fremmes til kommunestyrets i egen sak. Ordfører leder utvalget, og rådmannen er sekretær.

21.11.14 sendte Fylkesmannen i Østfold ut et arbeidshefte til støtte for kommunenes arbeid med første del av sitt utredningsoppdrag. Arbeidsheftet ga en del innspill til hvordan kommunene kunne organisere utredningsarbeidet, samt at det inneholdt et konkret arbeidshefte som kommunene brukte i utredningsarbeidet.

Prosessen ble delt opp i flere faser. Hovedaktivitetene i første fase som Fylkesmannen definerte til ut 1. kvartal 2015:

1. Kommunestyret vedtar en prosjektplan
2. Nødvendige utredninger organiseres og gjennomføres i henhold til planen
3. Utredningene gjøres til gjenstand for informasjon, debatt og høringer i henhold til planen
4. Kommunestyret gjør med bakgrunn i utredningene og innspill fra debatter og høringer vedtak om "strategisk veivalg".

5.2.15 vedtok Kommunestyre prosjektplan for Kommunereformarbeidet og prosjektgruppa har bestått av formannskapet, rådmannen og ble supplert med hovedtillitsvalgt høsten 2015.

Utredningsarbeidet i forbindelse med kommunereformen er delvis gjort parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel. En så det som for krevende å forholde seg til angitte tidsplan fra Fylkesmannen, og kommunestyret vedtok prosjektplanen hvor en tok sikte på at utredningen skulle være klar i løpet av 1.halvår 2015, og at Kommunestyret kunne vedta et foreløpig retningsvalg i juni 2015, og et endelig vedtak før sommeren 2016.

#### Utdrag fra prosjektplanen:

##### «Hovedmål

1. Utredning som gir et godt grunnlag for at kommunestyret foretar et strategisk veivalg gjennom vedtak ultimo 1. halvår 2015.
2. Utredning som gir en god begrunnelse for veivalget, og som gir Fylkesmannen et godt grunnlag for sin vurdering.

##### Delmål

1. Kommunestyret har et godt grunnlag for å foreta et strategisk veivalg gjennom vedtak.
2. Kommunens innbyggere er godt informert om innholdet i kommunereformen og prosessen kommunen skal gjennom.
3. Kommunens innbyggere har fått gode muligheter til å gi sine innspill til kommunereformen
4. Ansatte har fått gode muligheter til å påvirke kommunestyrets beslutningsgrunnlag gjennom sine fagforeninger
5. Ansatte er godt orientert om prosessen gjennom sine ledere
6. Nabokommuner er godt orientert om kommunens prosess og strategiske veivalg

## Resultatmål

1. Utredning som belyser følgende:
  1. Kommunens sterke og svake sider, samt utfordringer – i forhold til følgende kriterier:
    1. Tjenesteyting
    2. Myndighetsutøvelse
    3. Samfunnsutvikling
    4. Demokratisk arena
    5. Økonomi
  2. Vurdering av sterke og svake sider, samt utfordringer i forhold til følgende politikkområder som er viktige for Rømskogsamfunnet:
    1. Stedsutvikling
    2. Idretts- og kulturanlegg
    3. Institusjonsbygging og lokalisering
    4. Turisme
    5. Næringsutvikling
    6. Investeringer i infrastruktur
  3. Vurdering av hvordan utviklingen kan bli videre dersom:
    1. kommunen fortsetter som egen kommune
    2. kommunen slår seg sammen med en/flere andre kommuner.»

Prosjektgruppa har utarbeidet kommunikasjonsplan, og gjennomført ulike tiltak for å informere og få innspill fra innbyggerne, ansatte, næringsliv og lag og foreninger. Det er gjennomført nabopratt med Marker kommune og Aurskog-Høland kommune, og nabopratt med Aurskog-Høland, Fet og Sørum kommuner. Sammen med Aurskog-Høland kommune ble det foretatt en utredning, og likeså med kommunene i Indre Østfold. Det er avholdt et fellesseminar for politikere, ledere og HTV i Aurskog-Høland og Rømskog.

Det ble våren 2015 gjennomført en spørreundersøkelse blant alle innbyggere over 18 år, med svarprosent på 47 %. Denne viser at 86 % av respondentene føler ganske stor eller svært stor tilhørighet til Rømskog. 39 % føler litt stor eller ganske stor tilknytning til Aurskog-Høland, mens kun 15 % føler den samme tilknytningen til Indre Østfold. Når det gjelder bruk av nærområdene, er det en overvekt som bruker tilbud i Aurskog-Høland og Sverige. Hvis ikke Rømskog skal være egen kommune, svarer 47 % at de er positive til sammenslåing med Aurskog-Høland, mens 13 % er positive til Indre Østfold. 70 % er negative til Nedre Romerike og 67 % er negative til Indre Østfold.

Utredningen som ble lagt frem i juni 2015 konkluderte med at det var knyttet stor usikkerhet til realismen i å bestå som egen kommune i fremtiden fordi det var varslet at kommunenes inntektssystem skulle endres ifht bortfall av småkommunetilskuddet. Det er et tilskudd som ble innført for kommuner som ufrivillig er små. Kommunen leverer gode basistjenester, men har noen utfordringer med å levere tjenester med spisskompetanse. Kommunen er avhengig av fortsatt medlemskap i en rekke IKS'er, og av at andre kommuner vil selge tjenester til oss. Som myndighetsutøver ivaretar kommunen sin rolle, men er avhengig av å kjøpe juridiske tjenester ved behov. Det er god oppslutning om lokaldemokratiet. Kommunen har en sentral rolle i utviklingen av lokalsamfunnet, men har begrenset påvirkning på nærområdene som innbyggerne bruker. Gitt at de økonomiske betingelsene fortsetter som nå, og at noen vil selge oss tjenester til en overkommelig pris, vil kommunen kunne levere gode tjenester også i fremtiden. Hvis rammebetingelsene endrer seg er risikoen stor for at innbyggerne ikke sikres



de tjenester de trenger. Det er risiko knyttet til alternativet å forbli egen kommune i fremtiden. Det ble derfor anbefalt at det burde utarbeides et forhandlingsgrunnlag for en evt. forhandling med Aurskog-Høland og evt. andre kommuner i tillegg. Indre Østfold-kommunene alene er ikke et foretrukket retningsalternativ for innbyggerne i Rømskog, anbefales det at dette alternativet skrinlegges.

Utredningene som ble gjennomført sammen med Aurskog-Høland kommune viste at det vil gi Rømskog muligheter, men også utfordringer ifht utvikling av lokalsamfunnet og tjenestetilbudet.

11.6.15 vedtok kommunestyret følgende:

1. Rømskog kommune vil fortsatt vurdere muligheten for å bestå som egen kommune.
2. Rømskog kommune vil utrede et forhandlingsgrunnlag og evt. framforhandle et sammenslåingsgrunnlag med Aurskog-Høland kommune evt. med andre kommuner i tillegg.
3. Rømskog kommunen vil ikke utrede videre alternativet med sammenslåing med kun Indre Østfoldkommuner.

Prosjektgruppa var invitert til møte med Aurskog-Høland kommune 22.10.15, det første fellesmøtet etter valget. Aurskog-Høland kommune hadde hatt møte med Fet og Sørums kommuner og gitt beskjed om at det er en forutsetning fra deres side at Rømskog fikk være med i en eventuell felles prosess. Fet og Sørums hadde også fått en invitasjon til felles prosess med Skedsmo. Aurskog-Høland kommune ønsket Fet og Sørums avklaring før 14.12.15.

Konklusjonene fra møtet 22.10 var:

1. Rådmennene bes om å lage en framdriftsplan for arbeidet med en intensjonsavtale.
2. Rådmennene bes om å lage en plan for gjennomgang av eksisterende avtaler om kjøp av tjenester mellom Rømskog og Aurskog-Høland samt behovet for kjøp av andre tjenester utover disse.
3. Det innkalles til møter for arbeidsutvalg/styringsgrupper ved behov.

Gjennom det arbeidet som ble gjennomført av prosjektgruppa våren 2015, kom det mange innspill fra innbyggerne og de ansatte om hva det er ønskelig å bevare i Rømskog ved en eventuell kommunesammenslåing:

1. Eldresenter
2. Barnehage
3. Skole og SFO
4. Legekantor og fysioterapi
5. Bibliotek
6. NAV-kontor

Annet: Kurøen bygdetun, butikken, kirken, bedehuset, Frivilligsentralen, Kulturhuset med lokaler til utlån til lag og foreninger, støtte til lag og foreninger, Ungdomsfabrikken, merkede stier, rene strender, byggeklare tomter, stadion.

I tillegg var det et sterkt ønske fra kommunens ansatte at det skulle fremforhandles en jobbgaranti som sikrer ledere og medarbeidere en jobb i den nye kommunen.

Det ble vurdert at det er knyttet betydelig usikkerhet til mulighetene for fortsatt tjenestekjøp fra andre kommuner; både når det gjelder tilbud og pris. Det ble anbefalt at det mest realistiske og langsiktige alternativet for Rømskog kommune er å fremforhandle en god intensjonsavtale om kommunesammenslåing med Aurskog-Høland kommune.

Kommunestyret vedtok 10.12.15:

1. Prosjektgruppen gis fullmakt til å utrede et forhandlingsgrunnlag for en sammenslåing med Aurskog-Høland kommune og evt. nabokommuner til Aurskog-Høland.
2. Det nedsettes et forhandlingsutvalg. Prosjektgruppen utgjør forhandlingsutvalget. Forhandlingsutvalget gis fullmakt til å fremforhandle en intensjonsavtale med Aurskog-Høland kommune og evt. nabokommuner til Aurskog-Høland. Rådmannen bistår forhandlingsutvalget.
3. Administrasjonen utarbeider en fremdriftsplan for arbeidet som inkluderer en plan for kommunikasjon med innbyggerne. Innbyggerne skal gis mulighet til å uttale seg om intensjonsavtalen før kommunestyret fatter sitt endelige vedtak i juni 2016.

11.2.16 vedtok kommunestyret kommunikasjonsplan for fase 2 av kommunereformarbeidet. Forhandlingene med Aurskog-Høland kommune pågikk i perioden 7.3-11.4.16. Det ble fremforhandlet en intensjonsavtale som forelå 11.4.16. Samtidig forelå en utredning av muligheten for å beholde Rømskog som egen kommune.

Regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene ble sendt på høring i mars.

I begynnelsen av mai 2016 ble det gjennomført en ny innbyggerundersøkelse blant alle over 18 år med svarprosent på 75 %. 51,3 % var imot en sammenslåing med Aurskog-Høland kommune i tråd med intensjonsavtalen, 46 % for og 2,7 % svarte vet ikke. Undersøkelsen viste videre at det store flertall mente de hadde fått god nok informasjon til å kunne gi politikerne råd i saken. Det viser at kommunen har lyktes med sin kommunikasjonsstrategi.

Fylkesmannen ber i sitt brev av 14.4.16 om at den konklusjon som trekkes, kommer tydelig frem i vedtaket.

Det vises til de utredninger som er vedlagt, her gis kun er kort oppsummering.

### **Alternativ 1 Rømskog som fortsatt egen kommune**

Å fortsette som egen kommune vil sikre fortsatt lokaldemokrati med nærhet mellom innbyggere og beslutningstakere i Rømskog. Hvis kommunen har økonomi og kompetanse til å yte tjenester til innbyggerne selv, er en sikret at tjenestene kan gis og at de gis lokalt.

Rømskog kommune kjøper ca 40 tjenester fra andre kommuner og interkommunale selskap. Vi er avhengige av at noen vil selge oss tjenester, og at det er til en pris vi kan betale. Vi er også avhengig av å rekruttere og beholde nødvendig fagkompetanse til små fagmiljøer. Gjennomgangen av avtalene med Aurskog-Høland kommune viste at de fortsatt kan selge Rømskog legevaktstjenester, kommunale akutte døgnplasser og plasser i ungdomsskolen. Hvis vi velger å være egen kommune, er det signalisert at de ikke lenger kan selge oss følgende tjenester:

1. Jordmor
2. Helsesøster
3. Pedagogisk-Psykologiske Tjenester
4. Psykiske helsetjenester

Disse tjenestene vil vi kunne få kjøpe i Indre Østfold. En sammenslåing av kommuner i Indre Østfold kan medføre at grunnlaget for samarbeidet om fellestjenestene og IKS'ene endres.

Fordi Rømskog er en liten kommune har vi sjelden heltidsstillinger å lyse ut, det er derfor vanskelig å få søkere til stillinger som krever spisskompetanse. Kun 13 personer har 100 % stilling. Det medfører at fagmiljøene er små og sårbare ved sykdom, ferieavvikling og permisjoner. I år kan f.eks ikke alle i sentraladministrasjonen avvikle tre ukers sammenhengende sommerferie slik de har krav på.

I 2016 er kommunens driftsbudsjett på kr 52 mill. Driftsbudsjettet gir ikke rom for større uforutsette utgifter. Kommunen vil ikke motta aksjeutbytte fra Østfold Energi AS i 2016, men mottok uventet 2,6 mill i utbytte fra Normeka AS. Det er budsjettert med kr 1 mill i aksjeutbytte årlig.

Fra 2017 vil kommunens renteinntekter gå ned med ca kr 0,5 mill, fordi en stor del av disposisjonsfondet brukes til investeringer i år. I tillegg vil økte låneopptak bety økte rente- og avdragsutgifter.

Fra 2018 skal Rømskog kjøpe plasser i den nye ungdomsskolen og helsehuset på Bjørkelangen. Det vil øke kommunens utgifter med kr ca 1,5 mill pr år. Samlet utgjør disse utfordringene kr 3 mill i underdekning. I tillegg anbefaler overordnet myndighet at alle kommuner har en driftsmargin på minst 1,75 %, dvs 1,2 mill.

Hvis regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene vedtas i tråd med den avtalen de har gjort med Venstre, vil i tillegg kommunens inntekter over tid reduseres med ca kr 1,4 mill. Dagens inntektsgarantiordning sikrer imidlertid at ingen kommuner skal miste mer enn kr 300 pr innbygger pr. år. For Rømskog kommune betyr det en nedtrapping på ca kr 200 000 pr år. Det vil si kr 200 000 i 2017, kr 400 000 i 2018 osv.

Anslag økonomiske utfordringer:

Anbefalt driftsmargin	kr	1 200 000	fra og med 2016
Bortfall av aksjeutbytte	kr	1 000 000	fra og med 2016
Reduksjon renteinntekter	kr	500 000	fra og med 2017
Økte låneutgifter	kr	500 000	fra 2018
Reduksjon frie inntekter	kr	1 400 000	fra og med 2017 kr 200 000 pr år
Ungdomsskoleplasser/Helsehus	kr	1 500 000	fra og med 2018
SUM - underdekning	kr	6 100 000	

70 % av kommunens driftsbudsjett er utgifter som lønn, arbeidsgiveravgift og pensjon. Vi har de siste 4 årene kuttet og omdisponert årsverk ved naturlig avgang og omplassering. Skal vi redusere med ytterligere årsverk vil det innebære oppsigelser av ansatte

For å styrke kommuneøkonomien kan kommunestyret vedta innføring av eiendomsskatt på hytter og hus. Et grovt overslag viser at det vil gi en nettoinntekt på kr 0,5 mill det første året og kr 2,5 mill ved max sats det fjerde året.

Regionreformen har skutt fart i mai, og det er sterke signaler fra regionalt nivå om at det kan bli en sammenslåing av fylkene Buskerud, Akershus og Østfold. Blir det en realitet vil Rømskog som egen kommune bli en enda mindre del av en region.

### **Alternativ 2 Rømskog og Aurskog-Høland som en kommune**

Kommunen har forhandlet med Aurskog-Høland kommune og laget en intensjonsavtale om sammenslåing. Intensjonsavtalen med Aurskog-Høland kommune vektlegger mål og hovedlinjer for etablering av en ny kommune, avtalen er preget av overordnede føringer. Den slår fast at man tar sikte på å slå seg sammen ved konstitueringen etter kommunevalget i

2019, hvilket innebærer at kommunevalget 2019 er valg av representanter til den nye kommunen, og at kommuneorganisasjonen må være i drift samme høst. Det betyr at perioden fra Stortingsvedtak om godkjenning av den nye kommunen sommeren 2017 til kommunevalget 2019 må benyttes til å organisere den nye kommunen.

Det er satt tre hovedmål for den nye kommunen.

1. Skape en moderne og attraktiv kommune
2. Ta vare på natur- og kulturarv
3. Sikre innbyggerne et likeverdig og godt offentlig tjenestetilbud av høy kvalitet.

Avtalen sier at den nye kommunen skal:

1. opprettholde eksisterende barnehager, barneskoler og SFO forutsatt faglig grunnlag
2. videreutvikle eksisterende sykehjem og hjemmetjenester forutsatt faglig grunnlag
3. opprettholde og videreutvikle fritidstilbud for barn og unge, inkludert fritidsklubber
4. bidra til å opprettholde dagens lege- og fysioterapihjemler på Rømskog
5. opprettholde eksisterende bibliotektilbud
6. sikre lag og foreninger gode og forutsigbare rammebetingelser
7. ivareta og videreutvikle kulturskolen
8. legge til rette for tilgang på boligtomter i lokalsamfunnene
9. videreutvikle eksisterende næringsarealer i kommunen
10. ha et tydelig kommunesenter på Bjørkelangen med rådhusfunksjoner som ordførerkontor, administrativ ledelse av kommunen samt andre tjenestefunksjoner som naturlig tilhører kommunens sentraladministrasjon
11. bidra til at kommunehuset på Rømskog skal være et attraktivt og levende senter for aktivitet og fellesskap. I prosessen mot sammenslåing skal kommunal bruk av huset vurderes.
12. Kurøen videreføres og vedlikeholdes som samlingspunkt for aktivitet og trivsel og ivaretas som bygdetun. Konsolidering med Akershusmuseet vurderes.

Lokalisering av fremtidig NAV-kontor er ikke tatt opp i forhandlingene, da det er et punkt som må behandles i partnerskap med NAV.

Avtalen gir tydelige føringer for en evt. neste fase av arbeidet med kommunesammenslåing med mandat for fellesnemd og prosjektgrupper.

#### Relevante bestemmelser:

Inndelingsloven

#### **VURDERING:**

Det vurderes at arbeidet med kommunereformen har vært en stor utfordring for Rømskog kommune, og et tema som det har vært stort fokus på de seneste årene. Administrasjonen og prosjektgruppa har fulgt opp de vedtak som Kommunestyret har fattet. Ifht til de mål som er satt opp i prosjektplanen vurderes at de er nådd.

Kommunestyret har hatt et godt grunnlag for å foreta et strategisk veivalg gjennom vedtak. Kommunens innbyggere mener selv de er godt informert om innholdet i kommunereformen og prosessen kommunen skal gjennom. Kommunens innbyggere har fått gode muligheter til å gi sine innspill til kommunereformen gjennom to folkemøter og to spørreundersøkelser, samt innsending av spørsmål via kommunens hjemmeside og Facebook. Ansatte har fått gode muligheter til å påvirke kommunestyrets beslutningsgrunnlag gjennom dialogmøte og ved at

hovedtillitsvalgt har deltatt i prosjektgruppa. Ansatte er også orientert om prosessen gjennom sine ledere. Nabokommunene er godt orientert om kommunens prosess og strategiske veivalg gjennom møter og rapporter fra Fylkesmannen.

Det foreligger en utredning som belyser kommunens sterke og svake sider, samt utfordringer i forhold til:

1. Tjenesteyting
2. Myndighetsutøvelse
3. Demokratisk arena
4. Økonomi
1. Samfunnsutvikling herunder stedsutvikling, idretts- og kulturanlegg, institusjonsbygging og lokalisering, turisme, næringsutvikling og investeringer i infrastruktur.

Det ble i 2015 utredet hvordan utviklingen kan bli videre dersom Rømskog fortsetter som egen kommune eller slår seg sammen med en eller flere kommuner.

Når det gjelder å vurdere de to alternativene opp mot hverandre, kan det se ut til ingen av dem gir alt en kan ønske seg. Den store fordelene med å bestå som egen kommune er fortsatt lokaldemokrati og selvstyre i Rømskog. Den store ulempen er at dette alternativet ser lite bærekraftig ut fordi de økonomiske prognosene for Rømskog kommune er dårlige. I et langsiktig perspektiv vil det innebære økte skatter og avgifter for innbyggerne og kutt i tjenestetilbudene, samt oppsigelser.

Den gjennomførte innbyggerundersøkelsen viste at et lite flertall av de som svarte ikke ønsker en sammenslåing med Aurskog-Høland kommune.

Rådmannen vurderer at den fremlagte avtalen er god for Rømskog, hovedlinjene samsvarer med samfunnsdelen i den nye kommuneplanen vår. Lokalsamfunnet Rømskog vil bli ivarettatt på samme måte som de andre lokalsamfunnene i den nye kommunen. I en ny sammenslått kommune sikres innbyggere langt på vei de lokale tjenester man har i dag, bortsett fra NAV-kontor. I en ny sammenslått kommune er de ansatte sikret et arbeidsforhold, større fagmiljøer og kompetanseutvikling.

Saken legges frem uten innstilling fra rådmannen fordi avgjørelsen har et så omfattende innslag av strategisk, overordnet politikk med langsiktige konsekvenser at det ikke er hensiktsmessig med en klar administrativ anbefaling. Dette er den viktigste avgjørelsen et kommunestyre kan stå overfor. Administrasjonen med rådmannen i spissen skal være lojal mot den beslutningen som kommunestyret fatter og som vanlig gjøre sitt ytterste for at vedtaket følges opp på en god måte. Når det er sagt, mener rådmannen at kommunens økonomiske prognoser tilsier at en sammenslåing med Aurskog-Høland kommune innebærer minst økonomisk risiko. Slik sett ligger begrunnelsen for et vedtak om sammenslåing med Aurskog-Høland i de utarbeidede saksdokumenter og utredningsrapporter. Det har ikke vært mulig fra administrativt hold å utarbeide en realistisk økonomisk begrunnelse for å fortsette som egen kommune.

Hvis det skal fattes vedtak om sammenslåing med Aurskog-Høland kommune kan det formuleres slik:

1. Rømskog kommune stiller seg bak intensjonsavtalen om kommunesammenslåing mellom Rømskog kommune og Aurskog-Høland kommune. Det sendes inn søknad om slik kommuneslåing innen fristen 1.7.16
2. Rådmannen gis mandat til å arbeide videre med kommunesammenslåingen i tråd med intensjonsavtalen med intensjon om sammenslåing ved konstituering av nytt kommunestyre i 2019.

**KONKLUSJON:**

Rømskog kommune har arbeidet grundig med kommunereformen over flere år og belyst de ulike alternativene.

**VEDLEGG:**

1. Prosjektplan Kommunereform
2. Utredning av alternativ 1
3. Intensjonsavtale med Aurskog-Høland kommune
4. Fakta ark
5. Brev fra Fylkesmannen
6. Lovlighetskontroll av tidligere vedtak
7. Notat fra rådmannen

**UTSKRIFT SENDES:**

Fylkesmannen i Østfold  
Revisjon  
Aurskog-Høland kommune  
Marker kommune  
Aremark kommune



## **BOSETTING AV FLYKTNINGER**

---

<b>Saksnr.:</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
5/16	Formannskapet	01.02.2016
8/16	Kommunestyret	11.02.2016
46/16	Kommunestyret	15.08.2016

---

### **RÅDMANNENS INNSTILLING:**

1. Forutsatt at det finnes egnet bolig, bosetter Rømskog kommune totalt 14 flyktninger i 2016.
2. Rømskog kommune legger til grunn foreløpige plantall for bosetting i 2017 11 flyktninger.
3. Det bosettes ikke enslige mindreårige asylsøkere før statlig fullfinansiering av barnevernstiltak for disse er vedtatt.

### **SAKENS FAKTA:**

#### Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i sak 77/15

1. Rømskog bosetter i tråd med tidligere kommunestyrevedtak 10 flyktninger (to familier) i 2016.
2. Rømskog kommune legger til grunn foreløpige plantall for bosetting i 2017 15 flyktninger
3. Det bosettes ikke enslige mindreårige asylsøkere før statlig fullfinansiering av barnevernstiltak for disse er vedtatt.

Rømskog kommune har i 2016 bygget opp et apparat for mottak av flyktninger. Det er etablert flyktningsjeneste i forhold til bosetting og introduksjonsprogram, og det er etablert voksenopplæring. Det er også gjennomført kompetansehevende tiltak for personalet i flyktningsjenesten. Hittil i 2016 er det bosatt fem voksne og ett barn i Rømskog.

28. juli kom det en formell henvendelse fra IMDI om bosetting av ytterligere 8 flyktninger. Disse består av en familie: mor, far, bestemor og 5 barn på hhv. 1, 4, 8, 9 og 12 år. Hvis vi takker ja til å bosette denne familien, vil vi totalt bosette 14 flyktninger i 2016. Familien er overføringsflyktninger og befinner seg for tiden i Tyrkia. Aktuell bosetting er ca. oktober 2016. IMDI har bedt om svar snarest.

IMDI har anmodet kommunene om å bosette 18526 flyktninger i 2016, kommunene har sagt ja til 16459. Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting av flyktninger har redusert beregningen av behovet for hvor mange som må bosettes i neste år, fra 21 000 til 13 000–15 000. Den største gruppen som har behov for bosetting er enslige voksne og enslige mindreårige.. Endelig måltall for 2017 vil bli presisert i anmodningsbrevet til kommunene som sendes ut i september. Rømskog kommune har vedtak om at foreløpige plantall for bosetting i 2017 er 15 flyktninger.

Relevante bestemmelser:

Introduksjonsprogrammet er et opplæringstilbud hjemlet i Introduksjonsloven.

Økonomiske forhold:

<b>Satser for integreringstilskudd i 2016:</b>		
	Bosettingsår	Sats
Integreringstilskudd	År-1 (2015)	<b>kr. 184 000 (voksen)*</b>
		<b>kr. 184 000 (barn)*</b>
		<b>kr. 234 000 (enslig voksen)</b>
		<b>kr. 184 000 (enslig mindreårig)</b>
	År-2	<b>kr. 220 000</b>
	År-3	<b>kr. 160 000</b>
	År-4	<b>kr. 83 400</b>
	År-5	<b>kr. 70 000</b>
Barnehagetilskudd		<b>kr. 24 500 (engangstilskudd)</b>
Eldretilskudd		<b>kr. 162 000 (engangstilskudd)</b>
Særskilt tilskudd enslig mindreårig		<b>kr. 207 000</b>

\*Personer regnes som voksne fra og med året de fyller 18 år.

Integreringstilskuddet skal dekke kommunens utgifter i bosettingsåret og de fire neste til introduksjonsstønad, supplerende sosialhjelp, barnevernstjenester, tolk, administrasjon, introduksjonsprogram, barnehagetjenester, helsetjenester, kultur- og ungdomstiltak.

Introduksjonsprogrammet er et opplæringstilbud hjemlet i Introduksjonsloven. Nyankomne flyktninger har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram som består av norskopplæring, samfunnsfag, språkpraksis og arbeidspraksis. Programmet er på full tid, hele året i to år, og skal kvalifisere for arbeid eller annen utdanning. Samarbeid med frivillige organisasjoner i introduksjonsprogrammet og integreringsarbeidet er viktig for å lykkes.

Introduksjonsstønad er den inntekt deltakerne i introduksjonsprogrammet mottar, den er 2 G (2/3 av 2 G for gruppen 19-25 år). Dette er en skattbar inntekt som skal utbetales gjennom kommunens lønssystem. Udokumentert og ureglementert fravær medfører trekk.

I tillegg gis et tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Første år er satsen kr. 31 900,- per deltaker, andre år kr. 58 200,- og tredje år kr. 39 500. Det utbetales også et grunntilskudd på kr. 185 000,- per år for kommuner som har 1 - 3 bosatte som har rett og/eller plikt til opplæring, kr. 575 000,- for kommuner som har 4 – 150 bosatte. Det er registrerte bosatte per 1. januar i tilskuddsåret som bestemmer tilskuddet.

Refusjonsordningen for barnevernstiltak for enslige mindreårige er 80 % etter at en egenandel er fratrukket.(100 % frem til 2014). Egenandelen og overskytende kostnader er ment finansiert med integreringstilskuddet og særskilt tilskudd for enslige mindreårige. Refusjonen



omfatter utgifter til bemanning, bolig, drift og livsopphold. Ved bosetting av barn i grunnskolealder får kommunen ordinært grunnskoletilskudd, og barnehagetilskudd som er kr 24 400 pr barn.

**VURDERING:**

IMDI har nedjustert sine prognoser for bosettingsbehov. Det er ikke mange familier som bor i mottak og venter på å få tildelt en kommune. Når det gjelder overføringsflyktninger opplyser IMDI at det gjerne er store familier. Det er derfor ikke så stor sjanse for at vi får tilbud om å bosette en familie på 4 for å nå bosettingstallet for 2016. Vi vurderer det slik at miljøet i Rømskog ikke er ideelt for enslige asylsøkere (begrenset infrastruktur, få egnede boliger, begrensede fritidstilbud). Det er også uvisst hvor mange vi vil få tilbud om å bosette i 2017.

Rømskog egner seg definitivt best for barnefamilier. Det er god kapasitet i barnehagen og på skolen. Barnehage, skole og diverse fritidsaktiviteter for barn er gode arenaer for integrering.

Det er bygd opp et apparat for bosetting av flyktninger og introduksjonsordning. Dette apparatet vil kunne ta seg av det meste rundt den nye familien på 8, muligens med noe styrking rundt helsetjenester og opplæring av barn og voksne. Dersom vi ikke tar imot disse, eller får tilbud om å bosette flere (andre), vil kommunens utgifter til flyktninger i 2017 overstige tilskuddene vi mottar. Det vurderes også slik at hvis vi tar imot flyktingene i oktober, vil det opprinnelige vedtaket på 10 kun overstiges med 4 i tre måneder.

**KONKLUSJON:**

Det konkluderes i tråd med forslag til innstilling.

**UTSKRIFT SENDES:**

Revisjon  
Tjenesteledere